

Un passeig pel franquisme a Catalunya, i després què?

Roser Rodríguez Rueda

El franquisme fou un sistema polític dictatorial, una

contrarevolució política i social, una contrarèplica al que havia significat la II República.

Era clarament un règim antidemocràtic, que volia imposar l'ordre social conservador i utilitzava l'aniquilació dels seus contraris tant ideològics com polítics. Era fonamental, per tant, crear unes institucions polítiques, noves, basant-se en els valors de l'extrema dreta, o sigui, en el feixisme.

Així doncs, veiem que la idea de nació espanyola del franquisme era contrària a la idea que es basés en l'existència de cap altra nació a dins l'Estat; com veiem, per tant, Catalunya estava sotmesa completament en molts àmbits tant polític com ideològic, com cultural.

Així està clar que perseguïen una destrucció de la seva personalitat lingüística i cultural. La llengua catalana no deixa de ser oficial a Catalunya sinó que se'n prohibí l'ús públic, la seva funció es dirigia a la vida familiar. És obvi que ens volien castellanitzar (imposició del castellà com a única llengua), per exemple, només el fet de parlar en català a la feina significava per a un funcionari una sanció; dificultats per a editar llibres en català...

Segons Agustí Calvet: "Res no ha quedat en peu del que era nostre... només ens resta com un bocí trossejat i sense ànima, la nostra vençuda terra catalana... Catalunya ha perdut."

Albert Ribas afirma que "com a conseqüència de la política econòmica dels governs franquistes de postguerra es produí una notable limitació vers el creixement econòmic català". Estancament del sector agrari. Deteriorament del nivell de vida, una literatura entre la clandestinitat.

Malgrat tot, pels volts del 1960 entrem en una etapa de creixement productiu, gràcies al fet que tenim a favor la conjuntura occidental expansiva, i molta demanda de mà d'obra. Gran arrancada de l'agricultura catalana. S'inicia un gran dinamisme a molts àmbits. Existència d'un gran creixement de la producció per la

intensificació del capital. Expansió de la indústria. Sector terciari beneficiat del fenomen social.

Quant als fenòmens socio-polítics, destaca a Catalunya, vers la dècada dels 60, veig com a historiadora que sóc, una certa emergència d'un nacionalisme que aspira a superar el sentiment de desastre nacional que es va viure a Catalunya cap als volts del 1939. Es basa en una manera de ser severa, crítica, una manifestació clara n'és la Nova Cançó que és fonamenta en un instrument de valors nacionalistes de gran modernitat.

La cultura generada pel franquisme a Catalunya dels anys 60 es basa en el mimetisme respecte a la producció madrilenya i escàs gruix intel·lectual de la producció pròpia.

En conclusió segons Pierre Vilar: "Durant la segona meitat

Catalunya estava sotmesa

dels seixanta el franquisme resta presoner de la contradicció insoluble entre les conseqüències d'un desenvolupament material que transforma la societat i en fa créixer les demandes de llibertat, de pluralisme, de participació política..."

L'estat d'excepció que va sorgir el 24 de gener de 1969 desencadena una repressió indiscriminada a molts àmbits.

Com veiem, considero que existeix una imposició evident per part del règim franquista i un afany de lluita constant per la supervivència de Catalunya per aconseguir ser allò que realment és: un país diferent, excepcional. No som presoners, ni "tontos", veiem clarament que ens manipulen, que ens espolien. Estem farts!

Per tant, a partir de la dècada dels 70 "el problema català" adquireix un gran protagonisme dins del procés polític espanyol.

Veient aquest article, m'adono que la història, ja sigui en l'àmbit de Catalunya, com a escala mundial, o local no és gens simple, ni tampoc ho són les societats.

És doncs, important reconèixer que és una eina útil. La crítica n'és l'embrió.

Així doncs utilitzo la fórmula d'entendre un fet històric com és

l'etapa del franquisme a Catalunya i visualitzar-lo globalment, o sigui, durant tot el seu procés dins, en aquest cas, l'entorn català i tenint en compte els 30 anys de dictadura.

Clarament la forma de govern es basa en el poder que té exclusivament una persona en un país i que governa sense tenir en compte les opinions o les llibertats dels ciutadans.

Clarament, és incoherent, no és coherent ni congruent, ni conseqüent. És inadmissible. És una merda!, parlant clar i català (perdonin l'expressió).

Per finalitzar, vull dir, que aquest article vol esquematitzar, no aprofundir en el problema del franquisme, el que va representar per Catalunya, i les seves conseqüències. Catalunya, és una nació, no és una comunitat autònoma, és un país. Fora dominadors i paràsits. Tenim un Estatut insuficient, encara que ara les coses, sembla que van millor. Costa i costa que ens entenguin.

Aconseguirem ésser una nació? Crec que jo no ho veuré. Quina llàstima!

Un Estatut tan coherent, tan clar, tan precís, serà acceptat? No ho sé.

És clar que l'Estatut ha d'ésser una regla mutant, s'ha d'adequar a la realitat de cada moment històric.

Crec que Catalunya ha d'exercir el poder legislatiu, executiu i judicial. Ha de disposar dels seus recursos financers, ha de recaptar els seus impostos, el català ha d'ésser la única llengua oficial a Catalunya.

Per tot això, està clar que tenim una legítima aspiració a formar part directament de la Comunitat de les nacions per part de Catalunya. És obvi, l'Estatut de 1979 està molt desfasat, la qual cosa provoca una insatisfacció.

Què complicat? Quin rotllo! Ens entendran? Ho aconseguirem? Estem supeditats, quina llàstima! Voleu dir que és normal?

Crec, segons la meua modesta opinió, que necessitem ésser nosaltres en tots els camps, estem farts. Quina paciència! No pararia d'escruiure. Tinc ganes de desfogar-me.

Però, què carai! Ho veig clar, som hi serem gent catalana. Visca Catalunya! Som una nació. Fora dictadors!